

Trên bình diện phim ảnh, trong một giới thi đấu phim mới ra ngày tháng 4 ở Pháp, cuốn phim về Việt Nam « L'Empire du Milieu du Sud » của đạo diễn Jacques Perrin

đã được hai tờ Le Monde và Libération khen ngợi trong một điểm phim của hôm nay.

Một cảnh trong phim *L'Empire du Milieu du Sud* của Jacques Perrin và Eric Deroo (DR)

Hai tờ báo chuyên tả khác nhau, soi rọi hai khía cạnh riêng biệt.

Nếu Libération nhấn mạnh trên thời kỳ thu hoạch, và chuyên tít “Đông Dông ng, con đường không vinh quang”, thì Le Monde nhìn thấy trong hàng tá là Jacques Perrin đã nêu lên : “Linh hồn và lịch sử của nước Việt Nam”.

Đôi khi thích tả đẹp phim, Jean Luc Douin, nhà bình luận phim trên báo Le Monde trích hệt dĩ ngôn lên tên huyền thoại tích dân tộc Việt, tức là thời kỳ Âu Cơ và Lạc Long Quân, một người dấn con xuống biển, một người lên núi. Dân tộc Việt xuống thân thủy, đã rèn đúc bản sắc qua các cuộc di dân, tiến vào phương Nam vào thời Trung Cổ. Nhưng người láng giềng xem họ là thời dân một “Độc ch Trung Tâm ở Phương Nam”.

Jean Luc Douin khen ngợi một cuốn phim tài liệu hay, vinh danh Việt Nam, và nêu lên những nỗi khổ đau của dân Việt thời thu hoạch ở Pháp đến ngày nay, nhưng cách tiếp cận lại không có gì là truyền thống.

Phim được xây dựng như một bài thơ với những hình ảnh thơ mộng thu góp từ nhiều nước, từ Nhật Bản, Cuba, Thái Lan, Nga, Hoa Kỳ, Trung Quốc, cho đến Ba Lan, Hungary, Úc, không kể đến các kho tài liệu của Pháp và Việt Nam.

Theo Le Monde, tác giả cuốn phim đã gọi lên tâm hồn Việt Nam, một dân tộc quy tụ tâm đánh đuổi ngoại xâm, tâm hồn một đất nước nằm trong vòng bao phủ của nước, đất, trời và lửa.

Jean Luc Douin nhắc lại là cuốn phim chiếu hôm nay, là thành quả 10 năm tìm tòi, thu góp tài liệu về Việt Nam – khắp nơi trên thế giới, là thành quả nghiên cứu để chiếu tài liệu, và của một sự dàn dựng ngoạn mục.

Trong cuốn phim, Jacques Perrin đã sáng tạo không chỉ hình ảnh mà còn trích dẫn các thơ văn Việt Nam, như trích bài Văn tế thiếp lo cho chúng sinh của Nguyễn Du, hoặc những bài viết của các nhà văn Pháp như Malraux, Duras, của nhà làm phim Schoendoerffer, của nhà văn M., hoặc những bức thơ của các nghệ sĩ lính vv..

Bài phê bình kết luận là tất cả những nghệ sĩ viết về vùng đất này, những nghệ sĩ ký tên trên cuốn phim này, có một thái độ trân trọng đối với những nghệ sĩ từng một thời là kẻ thù của họ.

Còn trên tờ Libération, Arnaud Vaulerin như nói trên, tập trung nhiều hơn trên hình ảnh chiến tranh, ghi nhận những đau đớn mà Perrin trích dẫn nhà văn Bô Ninh. Libération cũng nhìn cuốn phim như một bài thơ, những là bài thơ ngắn trứ như những nỗi niềm.

Libération cũng trích lời nguỵ nhân tài liệu cuốn phim, cho biết riêng tại Pháp, các tác giả đã được Bộ Quốc phòng hỗ trợ, cho phép họ tiếp cận với kho tài liệu gồm 4 triệu bức hình và 23.500 cuốn phim.

Jacques Perrin đã không quên lý do như những hình ảnh sói mòn, thối nát thây. Như ông giới thích, đó cũng là lý do tại sao trong cuốn phim của ông không có ảnh cô bé Kim Phúc cháy trên đường sau đợt dội bom napalm.